

komme til at se ud, hvis Mindretallets Ændringsforslag blev vedtaget.

Brorsen: Ogsaa i Diskussionen i Dag er der flere Gange gjort gældende, at man skulde se bort fra Ejerens Kapitalanbringelse i Jord og det personlige Arbejde, han udfører paa den Jord, han faar til Brug. Jeg tror dog, at man, hvis man tænker sig en lille Smule om, vil indrømme, at der vil komme utallige Tilfælde, hvor det i det praktiske Liv er en ren Umulighed at se bort fra disse to Ting, og ikke mindst fra Ejerens personlige Arbejde. De praktiske Landmænd, som er her til Stede, vil sikkert, uden at man behøver at tage ret mange Eksempler, give mig Ret i, at i det praktiske Liv vil det ikke alene være vanskeligt, men en ren Umulighed at holde dette Moment ude fra det, som det kommer an paa. Jeg har hele Tiden gjort mig til Talsmand for, at der ude i det danske Landbrug som ude i de forskellige Erhverv i det hele taget maa være noget, der animerer til stadig at gøre Fremskridt, og at man i det hele taget stadig aftvinger det Materiale, man arbejder med — altsaa for Landbrugets Vedkommende Jorden —, større og større Værdi. Man er ikke gaaet ret meget ind paa de Eksempler, jeg har fremført her, dem er man gaaet udenom. Men det forekommer mig, at de netop godtgør, at man ved Loven, saaledes som Ministeren og Flertallet ønsker den, vil bidrage til, at der i Virkeligheden ikke findes noget, der animerer til at gøre Fremskridt i det danske Landbrug. Jeg mener, at der er uhyre stor Forskel paa den Værdistigning, man bidrager til at fremkalde i de enkelte Egne ved forskellige Foranstaltninger fra Samfundets Side, og den Værdistigning, der kan komme frem netop ved Ejernes meget intensive Arbejde. Man udtaler gentagende, at disse Brugere eller Forpagtere, hvad man nu vil kalde dem, bliver gunstigt stillet, fordi de ved, hvad de gaar ind til. Nej, det er netop det, de ikke ved, fordi Jorden skal vurderes hvert femte Aar, og saa skal Vurderingsraadene nok sige, hvilken Værdi Jorden skal staa til. Derfor ved de paagældende slet ikke, hvad de gaar ind til.

Det forbavsede mig noget, at man fra forskellige Sider, særlig fra den højtærede Ministers Side, anser det for at være betydningsløst, at Købesummen ikke skulde udbetales, men staa som 1ste Prioritet. Det forbavsede mig i højeste Grad. Det forekommer mig, at det i dette Øjeblik

wilde have været meget betydningsfuldt, netop nationaløkonomisk set, hvis vi havde en Beholdning af, lad os sige 500 Mill. Kr. som 1ste Prioritet i det danske Landbrug. Jeg har for flere Aar siden — det var for Resten i en af de første Taler, jeg holdt her paa Rigsdagen — netop slaaet til Lyd for den Tanke, da vi behandlede Husmandsloven, at det var tiltalende, om man ved Oprettelsen af Husmandsbrugene ikke udbetalte, hvad Jorden kostede, men at Købesummen stadig kom til at staa som 1ste Prioritet; og saa vidt jeg erindrer, var der en Socialdemokrat — jeg tror, det var det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) —, der gav mig nogen Tilslutning netop ved den Lejlighed. Netop rent nationaløkonomisk set er en saadan Ordning efter min Mening af uhyre stor Betydning, og man kan efter min Anskuelse udmærket godt gaa noget videre, naar der er Tale om Oprettelse af Husmandsbrug. Men det, som er det stadige Omkvæd, er det, jeg udtalte i mit første Indlæg, at Staten vil passe paa os allesammen, man vil passe paa, at vi ikke faar for stor Risiko, og at vi i det hele taget ingen Chance faar; det er det, som gaar igennem hele Systemet. Men jeg tror, Befolkningen i betydelig Grad mere og mere vil komme til at reagere imod disse Tendenser.

Det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) har flere Gange her under Debatten henvist til Husmandsforeningernes Stilling til dette Spørgsmaal. Jeg vil med Hensyn til Husmandsforeningernes Stilling sige, at der i dem gennem en Række af Aar er drevet en — man har vel Lov til at sige — vældig Agitation for efterhaanden mere og mere at komme til de georgeistiske Skatteprincipper, og det forekommer mig i alt Fald, at man har Lov til at sige, at denne Agitation har været særdeles ensidig. Men jeg tror, man er naaet til det Tidspunkt, at ogsaa Husmændene vil kunne indse, at de Kure, man i alt Fald fra visse af de paagældende Taleres Side anbefaler, i høj Grad vil bidrage til, at en stor Del af Patienterne efterhaanden økonomisk kommer til at afgaa ved Døden; derom er der ingen Tvivl, hvis man vil følge netop det, som de renlivede Georgeister gaar med til at anbefale. Vi har for en Tid siden talt om den forholdsvis lave Rugmaksimalpris, og det blev fremført, at det var en enkelt Egn, den i særlig Grad kom til at gaa ud over. Ja, hvis man til det yderste vil gennemføre de georgeistiske Principper, vil